

kalo je poleg srbskih le 13 glasov. In teh 13 glasov — res nesrečno število — so dali slovenski demokrati in takratni samostojneži. Žerjav in Pucelj, oba sta dvigala na oni Vidovdan roke za centralizem! Tega ne smemo pozabiti! Kajti za vsa leta od tedaj odgovarjata za centralizem le ravno ta dva! Dr. Korošca in nas nje gove pristaše so proglasili za protidržavne, ker smo hoteli avtonomijo.

»Kaj pa Pribečević«, je vprašal hitro eden.

»Pribečević«, je nadaljeval gospodar, »je najbolj zanimiva figura v tej izpremembli. On je preje hujskal Srbe zoper Hrvate, batinal jih je kot smrkovce, danes pa se hoče vsiliti kot vodja Hrvatov in jih hujska zoper Srbe. Če je danes sploh komu žal, da je št. Radič še vodja Hrvatov, je to samo Pribečeviću, ki ga je namenoma shujskal tako daleč, ki je že sedel na Radičev predsedniški stol v Zagrebu in govoril v imenu hrvaškega naroda! Zdaj pa mu je njegov načrt spodletel, zdaj pa bi se ga Hrvati že radi otresli. Saj niso še pozabili onih batin, ki jim jih je Pribečević našteval dan za dnevom.«

Radičevce je jezno vzkliknil: »Pod Pribečevića pa ne grem!«

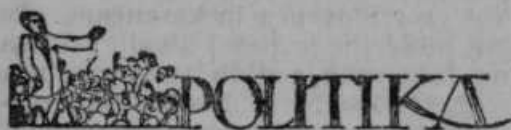
Gospodar ga je nagovoril: »Sedaj si že, ker je Pribečević do sedaj komandant tudi radičevcev. Ako Radič ozdravi in bo pameten dovolj, da si poišče iskrenih prijateljev, potem bo dobro za Hrvaško in vso državo. Ako pa ostane pod vplivom Pribečevića, tedaj pa njemu in hrvaškemu narodu ni pomoči!«

»Najbolje, če mi skupaj potegnemo, vsi, ki smo za avtonomijo«, je dejal sosed radičevcu.

»Res, bilo bi najlepše, da se složimo vsi, Slovenci, Hrvati in Srbi, da se da vsakemu od treh narodov svoboda, avtonomija, kakor jo je SLS od začetka zahtevala. Želel bi le, da bi nam Hrvati bili vsaj polovico tega iskreni, kakor smo mi njim! Tri leta smo vodili Slovenci boj za se in za Hrvate. Spravili smo jih končno v Beograd. Tam pa so nas Hrvati sramotno zapustili in šli s Pašičem. Ako zdaj ponovno nastopimo, upamo vsaj zdaj, da bomo složni v delu za avtonomijo, za svobodo Slovencev v Sloveniji in Hrvatov na Hrvaškem!«

»Prav za prav pa moram jaz sedaj k vam pristopiti, ko sprejememo vaš program«, je dejal radičevce.

»Najbolje storiš«, je dejal sosed in kmetje so ga res kot prijatelja sprejeli v svojo sredo in v organizacijo SLS.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada ne odstopi. Opozicija je napovedovala vsaki dan, da bo drugi dan vlada odstopila. Vlada pa je tega mnenja, da ni povoda za odstop. Zato tudi ne bo odstopila. Pač pa se

je že predlagalo, da se sedaj znova povabi Hrvate, da vstopijo v vlado.

Dr. Korošec — ministrski predsednik? Vukičević je stavil predlog, da naj popolnoma nevtralen član prevzame predsedstvo vlade in spravi Srbe in Hrvate. Ta mož pa je danes edino le voditelj Slovencev dr. Ant. Korošec. Ako bi torej prišlo do kakih izprememb, bi te bile v smislu Vukičevićevega predloga.

Pribečević govori v imenu Hrvatov. Ker je Radič še bolan, govori sedaj vedno le Pribečević v imenu Hrvatov. In to je politično najslabše, ker je ta človek svoj čas govoril v imenu Srbov zoper Hrvate. Srbski listi so se vsi vzdignili sedaj zoper Pribečevića in ga stalno napadajo. Pribečević je začel odgovarjati v — italijanskih časopisih. Grozi z vsem mogočim, vendar se njegove grožnje ne vzamejo resno.

Pribečević in Radič zoper Slovenijo! V svojih zahtevah, ki sta jih stavila zadnji čas, je tudi ta, da se naša država uredi na ta način, da bo imela dva dela: Srbijo in Hrvaško. Slovenije ne poznata, pač pa zahteva ta, da spada Slovenija pod Hrvaško in trdita, da smo Slovenci le — hribovski Hrvati. Ta izjava znova kaže, kam vodijo naše kmete tisti, ki jih spravljajo pod komando Radiča.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nova vlada v Nemčiji. Po večtedenskem pogajanju so končno vendar sestavili vlado v Nemčiji. Ta sedanja vlada je iz štirih strank: socialistov, ljudske stranke, bavarske kmetijske stranke in centroma. Nemčija dela pametno politiko in stranke gredo po končanih volitvah složno na delo.

V Avstriji vladina kriza. Avstrijski kancler Seipl sicer izredno dobro vlada Avstrijo, vendar ima večkrat nepričakovane težave. Zaradi obsodbe znanega komunista Bela Kuna, ki je svoj čas povzročil boljševisko revolucijo na Madžarskem, je prišla sedaj avstrijska vlada v krizo. Upati je, da se zadeva mirno uredi.

Velika zarota na Češkem. Čehoslovaška ima dva precej različna dela: Češko in Slovaško. Slovaška je bila preje pod Madžarsko. Madžari seveda še sedaj ne mirujejo in tako so pripravili veliko zaroto za odcep Slovaške od Češke. Po Slovaškem so se zato vršile velike preiskave in so veliko ljudi pozaprli.

Mussolini v Gorici. Mussolini se rad pokaže na naši meji, kadar je kak večji politični spor v Beogradu. Tako se je tudi pokazal te dni v Gorici in na slovenski meji. Pa zastonj čaka, da bi ga kdo poklical — posredovat!

Evropsko časopisje o Jugoslaviji piše zopet popolnoma dostojno, posebno francosko in angleško. Uboj v narodni skupščini se smatra kot zločin enega znorelega človeka in se poziva vlada, da ne odstopi. Posebno dr. Korošcu pripisujejo moč, da bo spor med Srbi in Hrvati uredil.

ZA NEDELJO Duh Kristusov.

»Množica se mi smili«, je rekel Kristus, ko je gledal v puščavi pred seboj upehane in lačne ljudi. Nato je nasitil na čudovit način 4000 ljudi s sedmimi hlebi kruha. Pri tej priliki je razodel Kristus zopet tako jasno z besedo in z dejanjem svoje srce. In je samoposebi umljivo, da so prišle te besede in to dejanje iz Kristusovega srca. Saj je srce Kristusovo tisto srce, ki je čisto polno Boga, ki je čisto prešinjeno od Boga, od Boga, ki je poln ljubezni in očetovske dobrotljivosti do vseh stvari, ki odpira svojo roko in napolnuje vse s svojimi blagodarji.

Zato je tudi umljivo, da ta duh usmiljenja in dobrotljivosti vedno živi v katoliški Cerkvi. Katoliška Cerkve je skrivnostno telo Kristusovo, katerega oživlja, navdihuje in prešinja Kristus s svojim duhom. Radi tega pa so bile besede Kristusove: »Množica se mi smili« vedno tudi mišljenje katoliške Cerkve. Prvi kristijani v Jeruzalemu so bili tako polni tega duha, da jim daje sv. pismo samo spričevalo, da ni bilo reveža med njimi. Kristijani, ki so se spreobrnil iz poganov, ki so bili po besedah sv. Pavla brez srca, brez ljubezni, brez usmiljenja, so bili tako usmiljeni in dobrotljivi, da so kazali pogani na nje, kakor na čudež in so govorili: »Glejte, kako se ljubijo med seboj!« In vidimo tega duha dobrotljivosti in usmiljenja v katoliški Cerkvi vsa stoletja do naših časov. Vidimo, kako katoliška Cerkve zida bolnice, hiralnice, sirotišnice in še druge dobrotne zavode, vidimo, kako nastajajo v Cerkvi najrazličnejši redovi, moški in ženski, ki ima jo za življenjsko nalogo gojiti kršč. dobrotljivost, vidimo, kako se za pomoč revežem žrtvujejo ogromne svote, vidimo v Cerkvi cele množice ljudi, ki v pomoč svojemu bednemu bližnjemu žrtvujejo svoje moči, svoje zdravje, da, celo svoje življenje. To je duh Kristusov, ki se izživlja v katoliški Cerkvi.

Duh Kristusov je duh usmiljenja in dobrotljivosti, zato je pa vsaj nekaj tega duha v vsakem pravem kristijanu, ki je rojen iz Kristusa, ki živi iz Kristusa. Kristus sam je postavil ravno to za znamenje svojih učencev, svojih vernikov. »Po tem bo svet spoznal, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj«, je rekel apostolom pri zadnji večerji, ko se je poslavljaj od njih. Da, tako jasno je hotel pokazati, da je usmiljenje in milosrčnost po njegovi želji, po njegovem duhu, da je spregovoril ono pomenljivo besedo: »Resnično, kar koli ste storili najmanjšemu mojih bratov, ste meni storili.« Zato je tudi Friderik Ozanam, ko mu je pri nekem verskem prepiru njegov nasprotnik zabrusil: »Kaj se boš z besedami potegoval za vero, pokaži raj-

še v dejanju, da si kristijan, šel pa je začel ustanavljati Vincencijeve konference, ki imajo namen podpirati reveže.

Pa ti morebiti prihaja vprašanje: »Če je Bog tako doberljiv in usmiljen, zakaj vendar sam, ko je vsemogočen, ne da ubogim vsega v izobilju, zakaj zahteva od nas, da moramo podpirati siromake!? Bog hoče, da smo mi njegova podoba na zemlji. Kakor naj bi bil človek kot krona stvarstva in gospodar vsega podoba vsemogočnega Boga, ki vsemu svetu gospoduje, tako naj bi bil človek, ki podpira svojega bližnjega, podoba neskončno dobrotljivega Boga, ki za vse skrbi in vse ljubi. Mi naj bi enkrat postali deležni neskončnega bogastva božjega, zato naj bi pa pustili, da tukaj na zemlji uživajo drugi od tega, kar nam preostaja. Zato je tudi Kristus čisto določno napovedal, da bo naše zveličanje plačilo posebno za naše usmiljenje in našo dobrotljivost. Večni sodnik bo govoril na dan splošnega plačila izvoljenim: »Pridite vi blagoslovljeni mojega Očeta in posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka! Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, nag sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali... Kar koli ste najmanjšemu mojih bratov storili, ste meni storili.«

To je zopet velika točka, v kateri moramo izprašati svojo krščansko vest, ob kateri si moramo postaviti vprašanje: »Ali smo pravi kristijani?« Če nam je tako neprijetno, kadar se nam približa kak revež, ako smatramo ubožca za človeka nižje vrste in mislimo, da je pod našo častjo, da smo z njim prijazni, nam pa manjka še veliko Kristusovega duha. Če sedimo pri polni mizi in zabavljamo čez raztrgano sodrgo, nam manjka še veliko Kristusovega duha. Če izda naše ljudstvo vsako leto težke tisočake za čezmerni — povdarjam: čezmerni — alkohol, s katerim si celo kvari svoje zdravje, druge pa ob svoji nezmernosti pusti v največji revščini, nam manjka še veliko Kristusovega duha.

Pokaži v dejanju, da si kristijan! — sliši Ozanam in gre opravljat dela krščanskega usmiljenja. Pokaži tako tudi mi, da živi v nas duh Kristusov!

Svetniki dobrodelnosti. Vsi svetniki so bili ljudje usmiljenja in milosrčnosti, ker svetnik biti se pravi: približati se v svojem življenju kolikor mogoče Kristusu. A nekateri so se v krščanski dobrodelnosti še prav posebno odlikovali. Mesca julija obhajamo odlroke treh takih svetnikov — 18. julija je god sv. Kamila Lelijaškega, ki je ustanovil v Rimu bolnico za neozdravljive in poseben red, ki streže takim bolnikom. 19. jul. pa god sv. Vincencija Pavelskega, največjega svetnika krščanske dobrodelnosti, ki je skrbel za reveže vsake vrste in bil tudi soustanovitelj družbe usmiljenih sester. 20. julija pa

obhajamo spomin sv. Hijeronima Emilijanskega, ki je skrbel posebno za zapuščene in zanemarjene otroke.

Kako gojijo drugod krščansko dobrodelnost? Narod, ki se posebno odlikuje po svoji skrbi za vse bedne in revne, so poleg Francozov prav gotovo Nemci. V Berlinu so n. pr. kat. dobrodelna društva v letu 1927 razdelila podpor v znesku 1,120.000 Din. Razven tega še imajo razne zavode, kakor: okrevališča, zavode za stare ljudi, eno bolnico, društvo za slepe, društvo za gluhoneme, nadalje štiri zavode za dojenčke, 31 otroških vrtcev, 19 zavetišč za večje otroke. In kakor je v Berlinu, tako je tudi drugod. Ko so pri ministrstvu za socialno skrbstvo delali proračun za leto 1928, so izračunali, da bi morala država na leto izdati za socialno skrbstvo 6028 milijonov več, ko ne bi bilo katoliških redov in dobrodelnih zavodov. Pred kratkim so obhajali nemški katoličani v Dresden-u svoj karitativni dan, na katerem so se posvetovali, kako bi še bilo skrbeti za one, ki jih muči beda bodisi telesna, bodisi dušna. — Taka socialna ter karitativna zborovanja so imeli tudi drugi narodi v Dublinu, v Parizu in drugod. Zborovanju v Parizu je poslal kardinal Dubois pismo, v katerem pravi, da naj bi se francoski katoličani ravnali po besedah, ki jih je zapisal Ozanam: »Vera in ljubezen prvih krščanskih stoletij za našo dobo niso odveč. Ali mi ne živimo kakor prvi kristjani v pokvarjeni ter propadajoči družbi? Ista nesreča potrebuje isto pomoč. Zemlja je mrzla, mi katoličani imamo nalogo, ugašajoč plamen zopet razvneti.«

NOVICE

Duhovniške vesti. G. Alojzij Ostrc, kaplan v Beltincih, je dobil dopust, da nadaljuje svoje študije v Ljubljani. Za kaplana v Beltince pride g. Alojzij Zalar, doslej kaplan v Vidmu ob Savi. G. novomašnik Jožef Lužovič je nameščen kot kaplan na Vidmu.

Šolnina za izvenmariborske učence osnovnih in meščanskih šol. Krajevni šolski odbor v Mariboru naznaja: Izvenmariborski učenci, ki hočejo posejati osnovno ali meščansko šolo v Mariboru, morajo položiti pred vpisovanjem v šolo (torej pred 1. septembrom t. l.) pri krajevnem šolskem odboru v Mariboru letno šolnino 200 Din. Kdor prosi za celotno ali delno oprostitev plačevanja, mora vložiti še tekom počitnic na krajevni šolski odbor v Mariboru tozadevno prošnjo, kolkovano in opremljeno s premoženjskim izkazom. Ravnateljstva meščanskih šol in upraviteljstva osnovnih šol bodo vpisala izvenmariborske otroke v mestne šole šele tedaj, ko predlože njih starši potrdilo krajevnega šolskega odbora v Mariboru, da so ali šolnino

plačali, ali pa da so plačevanja oproščeni.

Vsem pevskim zborom in društvom v Slovenskih goricah! Ugotoviti moramo žalostno dejstvo, da povsod, tudi v Slovenskih goricah, kjer niso vedno le ptičke najlepše pod sadnimi in vinskimi vrtovi žgolele in pele, marveč je donela najbogateje in najkrasneje tudi narodna pesem, tudi med nami gineva narodno petje. Na njegovo mesto stopajo surove, nedostojne, tuje pesmi pouličnice in kričanke. Stari, petje ljubeči rod izumira in treba bo naraščaja, treba bo v mladini vzgojiti in vcepiti smisel in ljubezen do naše lepe slovenske pesmi. Dne 8. julija ob treh popoldne pride k Sv. Marjeti ob Pesnici naša najboljša vodnica slovenskega petja, namreč Glasbena matica s 50 pevci iz Maribora. Pridite vsa slovenjoriška društva in pevski zbori, da sto pimo v stik, da naredimo načrt za ožvitev lepega petja med nami in da ob tej priliki tudi uživamo krasno petje Glasbene matice, katere tu med nami sicer nikoli nimamo prilike slišati.

Občinske volitve pri Sv. Juriju ob Pesnici so razpisane za 29. julija t. l. Značilno je, kako se je postopalo glede vlaganja kandidatnih list. Sodišče je dne 23. junija proglasilo, da so reklamacije končane in da se lahko vlagajo kandidatne liste. Občinski urad pa je poslal cel spis sodišču nazaj in ni hotel dati zahtevanega potrdila, da se lahko vloži kandidatne liste. Na tistem pa je občinski urad med tem že dal razglas na desko in dve nasprotni listi ste bili vloženi, kljub temu, da se je naši stranki izjavilo, da še ni čas za vlaganje. Še le, ko je župan že davno prej dal nasprotnikom potrdilo, je naznanil tudi naši stranki, da je čas za vlaganje list. S tem so nasprotniki sicer preprečili, da ni naša lista prva, ali ne bodo pa za nobeno ceno preprečili, da naša stranka pri volitvah zmaga. To pa že povemo: Trčelja ali Dobaja ne maramo za župana! Naznanili že bomo pravočasno, katera škrinjica bode naša. Najbrže bode tretja škrinjica naša!

Pogreb umrlega rodoljuba Franca Freihama v št. Ilju v Slov. goricah se je vršil v sredo, dne 27. junija, ob ogromni udeležbi obmejnega prebivalstva. Raz Slovenskega doma je plapolala črna zastava. Pogreb je pa vodil v spremstvu domačih dveh duhovnikov kanonik g. Čížek iz Jarenine. V cerkvi se je v posebnem govoru poslovil od rajnika duh. svetnik g. Vračko. Slavil je Freihama kot vzor Slovenca in katoličana. Že kot mladenič je stopil blagi Freihama na čelo onih redkih požrtvovalnih mož, ki so se borili desetletja na meji za zmago našega rodu. Ustanovil je Bralno društvo, deloval je za naš napredek z vsemi močmi. Od cerkve do groba so nosili krsto župani in občinski odborniki. Pred Slovenskim domom in ob grobu se je pevski zbor s pesmijo poslovil od velikega rodoljuba. Prijatelj njegov, poslanec Ze-